

ANTAGNA TEXTER

P8_TA(2016)0425

Europeiska volontärtjänsten

Europaparlamentets resolution av den 27 oktober 2016 om Europeiska volontärtjänsten och främjandet av frivilligarbetet i Europa (2016/2872(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av rådets beslut av den 27 november 2009 om Europeiska året för frivilligarbete för främjande av aktivt medborgarskap (2011)¹,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 20 september 2011 EU-politik och frivilligarbete: Erkännande och främjande av gränsöverskridande frivilliginsatser i EU (COM(2011)0568),
- med beaktande av den politiska agendan för frivilligarbete i Europa, utarbetad av alliansen för Europaåret för frivilligarbete 2011 (EYV 2011 Alliance),
- med beaktande av rådets rekommendation av den 20 december 2012 om validering av icke-formellt och informellt lärande²,
- med beaktande av sin resolution av den 10 december 2013 om volontär- och frivilligarbete i Europa³,
- med beaktande av den definition av frivilligt arbete som föreslagits av Internationella arbetsorganisationen (ILO) i dess handbok om mätning av frivilligt arbete (2011),
- med beaktande av sin resolution av den 12 juni 2012 om erkännande och främjande av gränsöverskridande frivilliginsatser i EU⁴,
- med beaktande av sin resolution av den 22 april 2008 om volontärarbetets roll för att bidra till ekonomisk och social sammanhållning⁵,
- med beaktande av den europeiska stadgan om frivilligarbetares grundläggande

¹ EUT L 17, 22.1.2010, s. 43.

² EUT C 398, 22.12.2012, s. 1.

³ Antagna texter, P7_TA(2013)0549.

⁴ EUT C 332 E, 15.11.2013, s. 14.

⁵ EUT C 259 E, 29.10.2009, s. 9.

rättigheter och skyldigheter¹,

- med beaktande av frågan till kommissionen om europeisk volontärtjänst (O-000107/2016 – B8-1803/2016),
- med beaktande av artiklarna 128.5 och 123.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. Europeiska volontärtjänsten firar sitt 20-årsjubileum 2016. Över 100 000 volontärer har erhållit stöd under dessa 20 år.
 - B. Europaåret för frivilligarbete 2011, som åtnjöt starkt stöd från Europaparlamentet, utgjorde ett viktigt politiskt tillfälle att lyfta fram mervärdet av frivilligarbete i Europa. Nu fem år senare bör Europaparlamentet fundera över vilken inverkan Europaåret för frivilligarbete har haft i form av mervärde för policyutvecklingen och hur frivilligarbetet införlivats i centrala EU-program som Erasmus+ och Europeiska volontärtjänsten.
 - C. Europaåret för frivilligarbete 2011 fungerade som en drivkraft och skapade ett sammanhang för inrättande och/eller översyn av många nationella och rättsliga ramar för frivilligarbete i hela Europa. Det saknas dock fortfarande en samordnad europeisk policy för frivilligarbete med en gemensam kontaktpunkt vid EU-institutionerna.
 - D. Frivilligarbete är ett arbete som utförs av en person av fri vilja, fritt val och fri motivation utan att söka ekonomisk vinning. Det kan definieras som ett solidariskt uppdrag och är ett sätt att bemöta mänskliga, sociala och miljömässiga behov och problem.
 - E. Frivilligarbete är en nyckelfaktor för aktivt medborgarskap och demokrati samt personlig utveckling, och ett uttryck för europeiska värderingar som solidaritet och icke-diskriminering. Dessutom bidrar frivilligarbetet till att utveckla deltagandedemokratien och främja mänskliga rättigheter i och utanför EU.
 - F. Frivilligarbete har ett värde och betydelse som ett av de synligaste uttrycken för solidaritet, som främjar och underlättar social delaktighet, bygger upp ett socialt kapital och bidrar till att förändra samhället. Frivilligarbetet bidrar både till utvecklingen av ett blomstrande civilt samhälle som kan erbjuda kreativa och innovativa svar på gemensamma utmaningar och till ekonomisk tillväxt. Det bör därmed mätas på ett specifikt, målinriktat sätt med avseende på både ekonomiskt och socialt kapital.
 - G. En stödjande miljö är en förutsättning för att se till att fler EU-medborgare engagerar sig i frivilligarbete, så att rättvis finansiering av infrastrukturen för frivilligarbete garanteras, bland annat till organisationer med frivilligarbetare, i syfte att gynna frivilligarbetarna själva och deras verksamhet.
 - H. Frivilligarbete kräver en kombination av stödmekanismer och/eller lämpliga organisatoriska strukturer som fastställer rättigheter och skyldigheter för frivilligarbetare och frivilligarbete.
 - I. Alla människor har rätt till lika möjligheter att delta i frivilligarbete och till skydd mot alla former av diskriminering, och de bör ha rätt att förena sin frivilligverksamhet med

¹ http://ec.europa.eu/citizenship/pdf/volunteering_charter_en.pdf

sitt privat- och arbetsliv, så att de får åtnjuta en viss flexibilitet under frivilligarbetet.

- J. Ett erkännande av frivilligarbetets sociala och ekonomiska värde är också central för att främja lämpliga incitament till alla aktörer och på så sätt öka frivilligarbetets omfattning, kvalitet och påverkan.
- K. Tävlingen ”Europeiska huvudstaden för frivilligarbete” innebär ett erkännande åt de resultat som uppnåtts av kommuner i hela Europa genom att ge erkänsla åt och stödja frivilligarbetarnas insatser på deras respektive områden.
- L. Det nya Erasmus+-programmet erbjuder fortfarande möjligheter att finansiera och stödja frivilligprojekt, i synnerhet via Europeiska volontärtjänsten. GD Echo har lanserat programmet för EU-frivilliga för humanitärt arbete för att tillhandahålla praktiskt stöd till projekt för humanitärt bistånd. I EU:s nya fleråriga budgetram för perioden 2014–2020 har vissa EU-anslag säkrats för frivilligarbetet, i synnerhet genom programmet ”Ett Europa för medborgarna”, som för närvarande förvaltas av GD Home, i vilket frivilligarbetet är en prioritet. Frivilligorganisationernas tillgång till andra större EU-fonder, såsom de europeiska struktur- och investeringsfonderna, är dock fortfarande mycket begränsad.
- M. EU:s svar på den pågående flyktingkrisen är ett relevant exempel på och en synlig symbol för frivilligarbetarnas betydelse och det sätt på vilket de förkroppsligar de europeiska värderingarna, bidrar till återhämtningsförmåga och kan erbjuda flexibla och pragmatiska lösningar på gemensamma problem.
 - 1. Europaparlamentet anser att frivilligarbete är ett uttryck för solidaritet, frihet och ansvar som bidrar till att stärka ett aktivt medborgarskap och personlig mänsklig utveckling. Det är också ett viktigt verktyg för social delaktighet och social sammanhållning, liksom utbildning och interkulturell dialog, samtidigt som frivilligarbetet på ett avgörande sätt bidrar till att sprida de europeiska värderingarna. Dess fördelar framgår också av frivilligarbete som utförs tillsammans med tredjeländer, vilket fungerar som ett strategiskt redskap för att främja ömsesidig förståelse och kontakter mellan olika kulturer.
 - 2. Det är viktigt att tillhandahålla ett europeiskt ramverk för frivilliginsatser som fastställer rättigheter och skyldigheter och som underlättar rörlighet och erkännande av kvalifikationer. Europaparlamentet uppmuntrar de medlemsstater som fortfarande behöver definiera en rättslig ram för frivilligarbetare att utgå från rekommendationerna i den politiska agendan för frivilligarbete i Europa och den europeiska stadgan om frivilligarbetares grundläggande rättigheter och skyldigheter.
 - 3. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att inom ramen för rådets rekommendation från 2012 införa konkreta valideringsprocesser så att olika kvalifikationer och erfarenheter bättre kan förstås och jämföras. Parlamentet begär att man i framtida initiativ inom det europeiska färdighetspasset och Europass ska fästa större vikt vid frivilligarbete som informellt och icke-formellt lärande. Parlamentet påminner om att frivilligarbete hjälper människor att få kvalifikationer och kompetens som kan underlätta deras tillträde till arbetsmarknaden. Frivilligarbetare får aldrig betraktas eller användas som ersättningsarbetskraft.
 - 4. I Europa finns det nästan 100 miljoner frivilligarbetare i alla åldrar. Deras arbete bidrar

till produktionen med ca 5 procent av BNP. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att beakta det ekonomiska värde av varor och tjänster som tillhandahålls av frivilligarbetare genom att fokusera mer på frivilliga vid utformningen av sin politik.

5. Europaparlamentet anser att man bör stödja och genomföra idén att tid som läggs på frivilligarbete ska kunna erkännas som medfinansiering till EU-stöd, såsom nyligen föreslogs av kommissionen i förslaget till ny budgetförordning.
6. Europaparlamentet uppmanar Eurostat att stödja medlemsstaterna i detta arbete för att se till att jämförbara uppgifter samlas in i Europa, liksom att ta fram gemensamma EU-omfattande indikatorer och metoder för att mäta frivilligarbetets inverkan på samhället. Medlemsstaterna uppmanas med eftertryck att anta det system som Internationella arbetsorganisationen utarbetat för att mäta frivilligarbetets ekonomiska värde.
7. Europaparlamentet uppmanar de medlemsstater som ännu inte gjort det att dels inrätta tillräckligt finansierade nationella system för volontärtjänst och förbättra tillgången till information av god kvalitet om möjligheter till frivilligarbete på nationell och lokal nivå, i synnerhet via befintliga nätverk för information till ungdomar och kollegialt informationsutbyte, dels skapa nationella kontaktpunkter för medborgartjänster, vilket även skulle främja möjligheter till internationellt frivilligarbete för människor av alla åldrar.
8. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att underlätta utarbetandet av en mer samordnad europeisk politik för frivilligarbete i syfte att inrätta en gemensam kontaktpunkt vid kommissionen, som skulle fungera som knutpunkt för de enskilda initiativen och programmen och förbättra tillgången till program för frivilligarbete.
9. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att genomföra en undersökning av nationella volontärtjänstsystem samt medborgartjänst- och solidaritetskårer och det befintliga klimatet för potentiella frivilligarbetare i medlemsstaterna, i syfte att underlätta ömsesidig förståelse och spridning av god praxis, liksom möjligheten att inrätta en europeisk medborgartjänst som ett komplement till befintliga möjligheter till frivilligarbete – allt i syfte att främja EU-medborgarskapet.
10. Europaparlamentet noterar kommissionens idé att inrätta ett nytt europeiskt ungdomsinitiativ för frivilligarbete, kallat ”EU:s solidaritetskår”. Kommissionen uppmanas att bedöma mervärdet av detta initiativ i fråga om att bistå det arbete som redan utträttas av det civila samhället och att se till att organisationer för frivilligarbete får medverka vid utarbetandet av initiativet. Parlamentet understryker vidare att de budgetar som redan tilldelats för andra program inte får urholkas när initiativet genomförs.
11. Europaparlamentet ansluter sig till kommissionen och medlemsstaterna i firandet av Europeiska volontärtjänstens tjugoförårsjubileum. Parlamentet insisterar på att Europeiska volontärtjänsten måste gynna de deltagande personerna och organisationerna, liksom samhället som helhet, och att programmet bör stärka inslaget av samhällsengagemang i Erasmus+. Det är viktigt att presentera Europeiska volontärtjänsten för alla ungdomar, särskilt dem som ännu inte blivit intresserade av frivilligarbete och rörlighet, för att på detta sätt skapa motivation och ändra attityder, utan att för den skull utesluta äldre generationer som har ett viktigt

bidrag att ge, till exempel som mentorer.

12. Europaparlamentet uppmuntrar medlemsstaterna att stödja Europeiska volontärtjänsten i sina utbildningssystem och akademiska system som ett verktyg för att sprida utbildning för solidaritet och samhällsengagemang till den yngre generationen.
13. Europaparlamentet påminner om att Europeiska volontärtjänsten bygger på erbjudanden om frivilligarbete av hög kvalitet och följer stadgan om frivilligarbete samt principerna i kvalitetsstadgan om rörlighet i utbildningssyfte, och att volontärtjänsten bör bygga på en struktur som uppmuntrar frivilligorganisationer att bli värdorganisationer, så att de därmed får tillräcklig finansiering och utbildning, samtidigt som man stärker rollen för samordnande organisationer som stöder ett stort antal värdorganisationer, till exempel på administrations- och utbildningsområdet.
14. Europaparlamentet påminner om att Europeiska volontärtjänsten bör möjliggöra ett snabbt och enkelt tillträde till programmet, och efterlyser därför en förenkling av det nuvarande ansökningssystemet.
15. Europaparlamentet betonar att man behöver stärka uppföljningen och den lokala dimensionen efter en frivilliginsats utomlands genom att tillhandahålla stöd inte enbart före avresan, utan även efter hemkomsten, i form av en efterföljande utbildning för vägledning och integration.
16. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen de nationella, regionala och lokala myndigheterna att tillhandahålla tillräcklig finansiering, rationalisera sina administrativa förfaranden samt ge skattelättnader åt organisationer och nätverk för frivilligarbetare, framför allt små organisationer med begränsade resurser.
17. Europaparlamentet betonar att ett mentorskap av hög kvalitet bör erbjudas under hela processen i form av en ansvarsfull förvaltning och genom att göra frivilligarbetare medvetna om sitt eget ansvar gentemot organisationen och samhället.
18. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att förbättra och omformulera sin kommunikationsstrategi för Europeiska volontärtjänsten genom att framhäva det sociala, mänskliga och medborgerliga värdet av frivilligarbete.
19. Europaparlamentet framhäver betydelsen av aktivt åldrande inom frivilligarbete och vill stärka rollen för både yngre och äldre i samband med samhällsengagemang i Europa genom att bygga vidare på impulserna från Europaåret för frivilligarbete (2011) och Europaåret för aktivt åldrande och solidaritet mellan generationerna (2012).
20. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen samt medlemsstaternas regeringar och parlament.